

Права и обавезе огранка страног лица основаног на територији Републике Србије из аспекта прописа којима се уређује опорезивање потрошње порезом на додату вредност

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-293/2009-04 од 5.2.2009. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04—исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Порески обвезник је лице које самостално обавља делатност промета добара и услуга, у оквиру обављања делатности којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (члан 8. ст. 1. и 2. Закона).

Према одредбама члана 8. ст. 4. и 5. Закона, обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Одредбом члана 33. став 1. Закона прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет), у претходних 12 месеци није већи од 4.000.000 динара, односно ако при отпочињању или у току обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обвезник нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (став 2. члана 33. Закона).

Према одредбама ст. 3. и 4. истог члана Закона, мали обвезник који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара може се одредити за обавезу плаћања ПДВ, подношењем евиденционе пријаве, прописане у складу са овим законом, надлежном пореском органу, најкасније до 15. јануара текуће године. У том случају, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву, у складу са ставом 2. истог члана Закона, подноси и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, у року из става 1. овог члана, тј. најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве.

У складу са наведеним законским одредбама, мали обвезник који процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 2.000.000 динара може да се определи за обавезу плаћања ПДВ, подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу, најкасније до 15. јануара текуће године, док је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве. Евиденциону пријаву може да поднесе и обвезник који при отпочињању обављања делатности процени да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве.

Правилником о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник) уређени су, између осталог, облик и садржина евиденционе пријаве, као и поступак евидентирања и брисања из евиденције обвезника ПДВ.

Према одредби члана 2. став 1. Правилника, евиденциона пријава подноси се надлежној организационој јединици Пореске управе (у даљем тексту: надлежни порески орган).

За обвезника – сталну пословну јединицу страног лица (огранак и др.), надлежни порески орган из става 1. овог члана Правилника је организациона јединица на чијем подручју има место пословања или седиште (члан 2. став 2. тачка 4) Правилника).

Седиштем, у смислу става 2. тачка 4) овог члана, а у складу са ставом 3. истог члана Правилника, сматра се и место пословања сталне пословне јединице страног лица.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, огранак страног лица, основан у складу са позитивним прописима Републике Србије, који испуњава законске услове за евидентирање за ПДВ, може, односно у Законом прописаном случају мора да се евидентира за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве надлежном пореском органу, тј. организационој јединици Пореске управе на чијем подручју има место пословања или седиште.

Поред тога, обвезник ПДВ – огранак страног лица, као и сваки други обвезник ПДВ, има све друге обавезе прописане Законом (нпр. издавање рачуна за извршени промет добара и услуга, вођење евиденције, обрачунавање ПДВ за опорезиви промет добара и услуга, подношење пореске пријаве за ПДВ, плаћање ПДВ и др.). Обвезник ПДВ

– огранак страног лица, који је поднео евиденциону пријаву надлежном пореском органу, може да оствари право на одбитак ПДВ као претходног пореза, право на повраћај ПДВ, као и сва друга права прописана Законом.